

ORKESTRA ŞEFİ

"... Hocam, yeni atandım. Sınıfım 20 kişilik. Çok hareketli öğrenciler var.
Beni dinlemiyorlar, ne yapabilirim?"

"... Hocam, siz sınıf düzenini nasıl sağlıyorsunuz? Ben çok zorlanıyorum, çocukları susturamıyorum!"

"... Çocukların dikkatini toplayamıyorum. El Ele tutuşup halka bile yaptıramıyorum.
Neler önerirsiniz?"

"Bugün bir veli çat diye kapımı açıp, ağzına geleni söyledi.
Moralim çok bozuk. Okula gidesim yok."

"Üç yaş grubuyla çalışıyorum, ağlayan çocuklarımı nasıl sustururum?"

Güler yüzlü davranıyorum, kızmamaya çalışıyorum, acaba bu yüzden mi böyle oluyor?"

ORKESTRA ŞEFİ OLMAK...

Göreve yeni başlayan canım öğretmenim, meslektaşım! ☺

Hoş geldin aramıza...

Taptaze zihnini ve enerjinle hoş geldin. İyi ki geldin.

Önce bu gelişini hoşluğunu bir yaşa. Bir tebessüm et. Bir derin nefes al.

Sen artık o güzel yüreklilerin ÖĞRETMENİSİN.

Önce kendine

güven. "Ben bunu yapacağım!" de. Ve buna inan. Çünkü sen artık,
ÖĞRETMENSİN. O güzel yüreklilerin öğretmenisin.

Formasyon, pedagoji, aylık planlar, günlük planlar, yılların tecrübesi, ezbere bilinen şarkılar, oyunlar, kodlamalar, montessoriler, sertifikalar.... Uzar bu liste ☺..... Tamam, hepsi kıymetli, hepsi etkili ama, sen kendine inanmazsan hiçbirinin anlamı kalmayacak.

Birkaç tüyo gerek belki ;) Çok mesaj aldığım için kendimce önerilerimi
iletiyorum, naçizane...

Sınıfa girdiğiniz ve öğrencilerinizle ilk karşılaştığınız andan itibaren birbirinize görünmez bir iple bağlı olduğunuzu hayal edin. Çok gergin olmayan ama aynı zamanda kopmayan görünmez bir ip.

Her çocuğun ayrı bir enstrüman olduğunu düşünün. Farklı tınıları, çalma stilleri ve duyguları olan... Bir kemana piyano sesi çıkartmaya zorlamak ne kadar saçmaysa, tüm çocukların da aynı davranışları sergilemelerini beklemek o kadar saçma ve yanlış olur. Önce bu bireysel farklılıkları kabul etmek gerek. Her birinin

çıkardığı tınıyı sevmek gerek. Desteklemek gerek. Ve bu güzel seslerden bir ezgi çıkarmak gerek.

Nasıl?

Önce bir bakmak ve görmek gerek çocuğu... Düşünsenize, o güne kadar her zaman güvendiği, bildiği ailesinin yanından; koltuğunu, halısını, perdesini görmeye alışkın olduğu evinden çıkmış ve adına 'okul' dedikleri yepyeni bir mekâna gelmiş. İçinde onunla sıkı ilişki kurmak için biraz 'acele' eden bir öğretmen ve bunun için çok da acele etmeyen bir sürü çocuk var. Havası başka, kokusu başka... Diyorlar ki ona; 'Şu şu saatler arasında burada durman gerekiyor', 'Bak ne güzel oyuncaklar var'

Herkeste bir acele... Ama çocuk tarafından bakınca henüz yanıtını alamadığı sorular var kafasında. Annesi onu orada unutur mu? Tuvaleti gelse ne yapacak? Bu öğretmen beni neden burada tutmak istiyor? Amacı ne? ☺ Merdivenlerden düşer miyim? Bu zamana kadar evdeydim de şimdi neden olamıyorum? Ve tabii, sezgisel endişeler... Sınıftaki gürültü... Sınıfa girip çıkan telaşlı personel... Her an her yerdeki velilerin kalabalığı... Hele bir de tadilat için okulda dolaşan ellerinde acayip sesler çıkaran aletler tutan ustalar olursa! ☺ Birden açılan yüksek müzik sesi... Bla bla bla... Bir sürü sayabilirim. Bize göre çok normal olan okulun ilk günlerinde çocuklar için endişe verici olabiliyor.

Önce kendini güvende ve huzurlu hissetmesi gerek bence. Bunun için velilerin okul başlamadan bazı bilgilendirmeler yapması gerekir. Sonrasında, bizlerin sınıf içinde güven verici ve çocuğun neler hissediyor olabileceğini tahmin ederek empatik tavırlar sergilememiz gerek. Duygusunu inkar etmesini istememeliyiz: aksine onaylamalıyız. Duygular yok gibi sayılamaz ki. Gözlerinin içine sakın ve gülümseyerek bakmalıyız. "Neden ağlıyorsun? Burası çok güzel bir yer.", "Bak arkadaşına hiç ağlamıyor" gibi sözler çocuğu daha da baskılar. Ya da henüz oyuna katılmayan ve bir köşeden etrafı izleyen çocuğu oyun oynamaya zorlamak, gözlem yaparak elde edeceği güveni ve bilgiyi sağlamasına engel olur. Kendi gözleminden edineceği deneyime fırsat vermeliyiz.

Her çocuk aynı davranmaz tabi ki, bazısını elinden tutup sosyal ortama çekmek gerekir. Biraz cesaretlendirilmek ister. Sonrasını kendi getirir zaten.

Kendini yere atanlar vardır bir de ! ☺ Sınırları zorlayanlar... En yüksek perdeden çığlık çığığa ağlayanlar. Karnımıza tekme filan savuranlar. Bir ölçek dirayet, iki ölçek kararlılık ve sakinliğini bozmayan yüz ifadesi öneririm canım arkadaşlarım. Defalarca tecrübe edilmiştir tarafımdan ☺

Yazıyla anlatmak çok zor ama ben Mona Lisa taktiği adını verdim buna :D Veli toplantılarımda uygulamalı gösteririm hep canım velilerime...

Karşımda çılgınca tepinen ve sınırimi bulmaya çalışan öğrencime hiç dil dökmeden, uzun ve açıklayıcı cümleler kurmadan, tekdüze bir ses tonu kullanarak ve meşhur Mona Lisa ifademi takınarak bakarım. Var ile yok arası bir tebessüm ve olabildiğince sakin... Kararlı... Omuzlarında tutup, ama sıkmadan, güç uygulamadan, sadece tutup. Tehditkâr görünmeden... 'Sakinleştğinde bana söyle, seninle o zaman konuşacağım' demek. Bu kadar! Gerçekten bu kadar! " Ya hocam, böyle anlattığınız gibi olmuyor ama!!" dediğinizi duyar gibiyim. Ben de diyorum ki, hayır, oluyor. Önce olacağına inanmak gerek ;) Eğer öğretmen bir konuda kararlıysa ve bu kararlılığı doğru yansıtabilmişse, çocuk bunu anında hissediyor. Ve tabii, tam tersini de hissediyor. İlk başta demiştim ya hani:

".....Önce kendine güven. "Ben bunu yapacağım!" de. Ve buna inan. Çünkü sen artık, ÖĞRETMENSİN. O güzel yüreklilerin öğretmenisin."

Okulun ilk günlerinde, haftalarında hem sınıfını okula alıştırmaya, hem sınıf kuralları oturtmaya çalışan öğretmencik, bir de velilerle diyalog halinde olması, hem de okulun diğer evrak, kayıt, kağıt işleri derken inceden bir nevroz geçirir gibi oluyor. Hele bir de dağıtılan ihtiyaç listelerinin alışveriş sonrası sınıfa torbalar dolusu teşekkürleriyle sessiz imdaaaaaaat çığıkları semaya yükseliyor. ☺

Derin nefes al öğretmenim... Sakin.... Çıngıllı eylül ayı bu... Geçici... ☺

İşte bu günlerde çocukların ilgisini çekecek öğretmesi de öğrenmesi de basit şarkılı oyunlar, basit danslar ilaç gibi gelir. Masa başı etkinlikleri çok uzatmayın

bence. Ve sınıfın fiziksel düzeni ile ilgilenin. Öğrenme merkezlerinden bahsediyorum. Merkezlerde vakit geçirmelerine fırsat verin. İlk haftalarda kaynaşmaları için çok yararlı olacak. Ama siz sürekli gözlemleyin. Doğru zamanlarda doğru müdahaleler yapın. Kaliteli çalışmalar yapabilecekleri ortamlar hazırlayın. Yapılandırılmış oyuncakları mümkün olduğunca azaltın. Doğal ve yaratıcı fikir üretmeye imkân sağlayacak malzemeler bulundurun. Merkezleri güncelleyin. Her gün tüm materyalleriniz aynı şekilde aynı yerde olmasın. Materyalleri dönüşümlü sunabilirsiniz. Süper marketler bile sık sık reyon değiştiriyor. Dikkatten kaçan ürünler fark edilsin diye.

Dikkati üzerinizde toplamak için sesinizi yükseltmeyin. Aksine daha da kısın... Bu daha çok dikkatlerini çeker ve sizi duyabilmek için sessizliği doğal olarak sağlarlar. Her sınıfın bir ses aralığı vardır. Bu aralığın alt ve üst sınırını belirleyen aslında öğretmendir. Basit bir yönergeyi genelde bağıra bağıra veririz nedense ☺ Sessizliği bozmak zor, gürültüyü sürdürmek kolaydır. Sadece ses farkındalığına ihtiyacımız var belki de.

Disiplin sağlarken de bir önerim var size. Bir benzetme yapmak istiyorum. Bir çuvalın içinde yüzlerce yaprak ve çiçek olsun. Yapraklar ve çiçekler aşağı yukarı eşit sayıda diyelim. Çuvala yukarıdan şöyle bir baktığınızda ne yapraklar dikkatinizi çeker, ne çiçekler... Bir çuval dolusu karışık çiçek ve yaprak dersiniz. Şimdi bunu çocuklara yapmalarını onayladığımız ve onaylamadığımız konular için uyarlayalım. Ben diyorum ki, çocuklarla ilişkilerinizde kullandığınız çuvalınızda çok EVET; az HAYIR olsun. HAYIR dediğiniz durumlar çuvalda seçilsin, kendini belli etsin. Her şeye “hayır, olmaz, izin veremem” dersanız, çocuk da hiçbir şeye izin vermiyor ki, der ve ilk fırsatta hayırlarınızı çiğner.

Evet ile hayır arasında kaldığımızda bir durup düşünelim, neden hayır?? Gerçekten hayır demek zorunda mıyız acaba? Mesela duvarda yürümek istiyor, ‘hayır, olmaz, düşersin’ diyoruz. Gerçekten hayır demek zorunda mıyız? Duvar iki metrelikse, hayır deriz tabii, ama bir metrelik duvara neden hayır deriz??? Hiç denemeden dengede durmayı nasıl öğrenecek? Simülasyonla mı?

“Bilgisayarında yazabilir miyim öğretmenim?” “Hayır, bozular”

Bozulmaz... Bozulan çocuğun merak dürtüsü, üretme isteği ve öğretmenin kurmak istediği disiplin olur. Çuvalımızda az hayır, çok evet olsun. Olsun ki hayır dediklerimiz belirginleşsin ve kabul görsün. Mesela şiddet, mesela kötü söz söylemek, mesela havada uçan oyuncaklar. Ama hayırlarınız kesinlikle esnek olmamalı. Kırmızı kalın bir çizgiyle altı çizili olmalı. Hayır dediğiniz bir durum gerçekleşmişse, mesela bir çocuk diğerine vurmuşsa asla görmezlikten gelmeyin. Sınıftaki zamanı dondurun adeta. Böyle bir davranışa ASLA izin vermeyeceğinizi sebepleri ile ciddi ama kırıcı olmayan bir edayla söyleyin. Lafi da çok uzatmayın.

Nasihah tadında olursa birkaç cümleden sonra sesiniz uğultu gibi gelir. Yine özgüvenli, kararlı ve net olun. Çocuklar öğretmenlerinin ne kadar ciddi olduklarını hemen anlarlar. Zafiyet gösterip göstermediklerini de... Tereddüdü koklarlar adeta :D Böyle davrandığınız halde ertesi gün tekrar benzer durumlar yaşanır -ki bu çok muhtemel- yine aynı şekilde yine hayatı dondurup kararlılığınızı gösterin. Yine sert tepki vermeden, kızıp ses yükseltmeden... Sakin ve kararlı. Çocuklar adildir aslında, halden de anlarlar. Özgürce davrandıkları, gereksiz hayırlarla kısıtlanmadıkları ortamlarda kurallara gönüllülikle uyarlar.

Bu durumlar haricinde güler yüzlü ve keyifli olun. Tabii, mizacınıza uygunsa... Sürekli neşeli gördükleri öğretmenlerini ciddi bir açıklama yaparken gören çocuklar, bunu fazlasıyla ciddiye alır. Ama sürekli ‘yapma, etme, sessiz olun’ diyen, genel konuşma sesi yüksek olan öğretmen, açık kalmış radyo kadar etkisizdir. Bir süre sonra çocuklar için bu uyarılar, alışkanlığa ve doğal olarak da duyarsızlığa dönüşür.

Peki, sert bakış/söz mü daha etkili çocuk üzerinde; vaz geçilen bir gülüş mü?

Sert tavır göstermek zorunda kalmak istemiyorsan canım öğretmenim, sürekli neşeli ve canlı ol sınıfında. Gülümse, zevk aldığını göster. Komik ol. Rahat ol. Öğrenciklerin taşkınlık yaparsa durumun ciddiyetini onlara hissettirmek için sesini yükseltmene gerek kalmayacak. Çünkü seni hep güler yüzlü ve keyifli görmeye alışkın olduklarından, yüzünün ciddileşmesi bile onları kendine

getirecek. Ama diğer yolu tercih edersen, yani normal zamanlarda keyifsiz ya da monoton davranırsan, o an geldiğinde kendini bağırırken bulacaksın. Bundan hoşlanmayacaksın ve neden böyle oluyor diye kendini uzeceksin. Çocuklar zaten użgn... Ve disiplin yine yok...

Bu yüzden sert davranarak disiplin sağlamak isteyen oğretmenlerin sınıfları oğretmen devreden çıktığı anda zıvanadan çıkar. Oğretmen içerideyken her Şey yolunda gibi ama oğretmen sınıfta yokken oğretmen hiç var olmamış gibi... Çünkü ocuk, iselleştirmemiş ki bunu. Baskı uzerinden kalktığı anda eski forma dönüyor.

Canım zmrem, mesleğini seven ve hakkını vermek isteyen canım meslektaşım.

Her birimizin eteğinde taşlar var. Her birimizin güzel fikirleri, kıymetli deneyimleri var. Sosyal medya ve internet sayesinde paylaşım denizinde yzyoruz. Değerlendirmek gerek. Kendimizi geliştirmek gerek. Bu yazımı da bu yolla paylaşıyorum zaten seninle. Ama bu engin denizde yüzerken boğulmayalım. Kirli sulara girmeyelim. Her gördüğümüzü, okuduğumuzu sınıfımıza sokmayalım.

Kazanımsal bakalım. Oğrencilerimizin ihtiyaı var mı, kazanım sağlıyor mu?

Düşünelim, uzerelim. Akıl ve vicdan süzgecinden geçmeyen hiçbir fikri uygulamayalım. Ve kendimiz uzermeye çalışalım.

Eskiler "Bir Őeyi kırk kere söylersen olur" derlermiş. Őimdilerde ise evrene gönderilen pozitif enerjilerden, sözcüklerin gücünden filan bahsediyoruz. Aslında hepsi aynı kapıya çıkıyor ve ben buna, sözcüklerin gücüne inanıyorum. Ben diliyle

konuşmaktan filan bahsetmeyeceğim, hepimiz biliyoruz önemini... Ben

kullandığımız başka sözcüklerden bahsedeceğim. nce oğrenciklerinize ve kendi çocuklarınıza nasıl hitap ettiğinizi bir hatırlayın. Ben bunu veli toplantılarında anne babalara soruyorum. "ocuğunuza sıklıkla nasıl hitap edersiniz?" Aslanım?

Paşam? Prensesim? Aşkım? Kouuummm!, Minnoşum? Siz ocuklara nasıl hitap ederseniz, ocuk bunu etiket kabul edip oyle davranmaya başlar. Minnoşum dersiniz, kırılğan, uerkek davranmaya devam eder. Aslanım dersiniz, kükrüyor diye kızmayınız sonra :) Prensesler kaprislerine devam edecek o zaman, siz

söylüyorsunuz çünkü.

Hitaplar gizli pekiştireçlerdir. Çocuğa ne dersiniz o olur.

Matematik gibi bir şey. Sekmez :) Ben okulun ilk haftalarında arkadaşlarına kaba davranan, hatta şiddete yeltenen öğrenciklerimi takip ediyorum, istedik davranışın ucunu bile gösterse hemen dikkati o tarafa çekiyorum. “Kibar çocuğum benim” diyorum. Çocuk şok!! Hiç duymamış ki! Yüzü gözü değişiyor. Öğretmenin ilgisini böyle asil bir yolla çekmek, üstüne bir de iltifat bonusu almak! Vazgeçilecek şey mi? Çocuk bu huzurlu duyguyu tekrar tatmak için en kısa zamanda yine istedik bir davranış gösteriyor. Burada işte öğretmenin ya da ebeveynin dikkatli olması gerekiyor. çocuğun ‘İyi çocuk olmak istiyorum’ çağrısını görmesi gerekiyor. Çocuğun hevesi kursağında kalırsa alışkın olduğu eski tavrına hemen geri döner. Süreci doğru yönetirsek istedik davranış alışkanlığa dönüşür. Yani çocuğa olduğu değil olmasını istediğiniz sıfatla seslenin. Çünkü nasıl dersiniz öyle olacak.

Biraz da velilerden bahsedelim ;) Çekiştirmeyelim ama sadece bahsedelim. Velilerin tek ihtiyacı olan güvenmek aslında. Güvendikleri anda sorun yaşama ihtimalimiz azalıyor. Bu güveni sağlamak için ise yine özgüvenli hissetmemiz ve bunu karşı tarafa geçirmemiz gerekiyor. Alanımıza hakim olursak ve yaptığımız işe saygı duyarsak velilerin de bize saygı duymalarını sağlayabiliriz. Ben velilerimin her birine kıymet veririm. Onlara, en değerli varlıklarını bana emanet ettiklerinin farkında olduğumu söylerim. Özel görüşmelere uzun zaman ayırırım. Veliyi tanımak, aileyi tanımak, çocukla ilgili doğru tespitler yapabilmemi sağlıyor. Benimle iletişim kurmak isteyen velilerime gönüllülikle yanıt veriyorum. Sağlıklı iletişim kurulduğunda sizin iyi niyetli ve işine hakim olduğunuzu gören velinin kaygıları da siliniyor.

Amaaaaa... Bir de sınırı sürekli zorlayanlar var tabii. ☺ Koklayın öğretmenim... Sınır ihlalini kokusundan tanıyın. Velilerinize ilgili ve uygun miktarda özverili davranın ama sınırlarınızı koruyun. Mesleğimizin nasıl yapıldığını biz biliyoruz. Bunu eğitimini aldık ve uyguluyoruz. Velilerin yönlendirmeleriyle icra edilecek bir meslek yapmıyoruz.

Son olarak bir video paylaşmak istiyorum sizinle... Anlatmak istediğim sınıf atmosferini öyle güzel yansıtıyor ki!

Bir **orkestra şefi** gibi olmalı öğretmen... Birbirinden farklı sesler çıkaran enstrümanlardan, onların bu farklılıklarını hiç bozmadan bir ezgi oluşmasını sağlayan bir orkestra şefi...

Keyif alan, özgüvenli ve sakin...

Çıkan ezgi de yaşattığımız eğitim ortamı...

Orkestra ise sınıfımız...

Enstrümanlar çocuklarımız...

(Videonun devamında şef bir ara seyircilere dönüyor. Seyirciler tıpkı velilerimiz gibi... Uzaktan izliyorlar. Ama şef onları da dahil ediyor ezgiye. Biz de velilerimizi dahil etmeliyiz eğitime. Sadece seyirci kalmamalıdır. Ama fark ettiniz mi, şef onların ezgiye zamansız dahil olmalarına da izin vermiyor. Sınırlarını belirliyor ve onların alkışlarını da yönetiyor.

Seyirci mutlu, şef mutlu, orkestra mutlu...

VE EZGİ ÇOK GÜZEL.....

Bu da o güzel videonun linki:

<https://youtu.be/x3jY FaT4Og>

Sevgiler... Öpücükler... 😊

Bilge Öğretmen.